

УТИСЦИ ИЗ БАШКОРТОСТАНА

*Професор др Радмило Рончевић,
редовни члан удружења СРПСКИ КРИВАК*

Од 16-20. октобра 2014. године, боравио сам у Русији, у Републици Башкортостан. Ова република налази се на југозападу Руске федерације, на падинама јужног Урала, између Волге и Урала. Република има нешто више од 4 милиона становника. Руса има близу 40%, Башкира око 30% и Татара око 25%. Руским језиком говори око 50% становништва, башкирским око 30% и татарским око 20%. Башкирски и татарски језик врло су слични. Ови народи живе овде заједно око 400 година. Међуетничка толеранција и уважавање су на високом нивоу. Кроз бурну историју и векове имали су сличну судбину и страдања. Главни град Републике је Уфа. У граду живи преко милион становника. Чувена руска породица Аксаков, која је кроз више генерација дала бројне књижевнике, научнике и политичаре, потиче из Уфе. Град је веома уредан, чист, широких улица са бројним споменицима и веома снадбевеним продавницама. Стекао сам утисак да је све значајно јефтиније него код нас. Рецимо, бензин је око два ипо пута јефтинији него код нас.

Уфа је и значајан универзитетски центар. Приватних универзитета за сада нема. У Уфи се налази и Сверуски центар за офталмологију и пластичну хирургију који је под директном управом Министарства здравља Руске федерације. Центар је богато опремљен најсавременијом дијагностичком, терапеутском, хируршком и сваком другом опремом. Поред комплексне савремене терапије у центру се раде и обимна научна истраживања.

Из овога центра добио сам позив да одржим два предавања на интернационалном семинару који су они организовали. Већина полазника семинара били су лекари из Русије и бивших република Совјетског савеза тако да су руски и енглески језик били званични језици. Иако се годинама нисам служио руским језиком, који сам учио у гимназији, одлучио сам да одржим предавања на руском језику. Моја предавања су била из области хирургије очне дупље.

Са аспекта хирургије, очна дупља је "ничија земља". Ни једна хируршка дисциплина не дотче се очне дупље а офталмолози оперишу само око а не и очну дупљу. Због наведеног, повреде, тумори, деформације и друга патолошка стања очне дупље и данас у свету представљају велики проблем. Ја сам један од признатих пионира у свету који се, поред осталог, бави и хирургијом очне дупље. На семинару сам приказао завидне резултате у хируршком збрињавању повреда и прелома зидова очне дупље и резултате хируршког лечења избуљених очију у болесника са Грејвс-Базедовљевој болести. То што сам приказао било је за све полазнике семинара новост па и изненађење јер се то у свету ретко ради, често са делимичним успехом.

Моји домаћини су били одушевљени предавањима, поготово што сам ја на почетку предавања рекао, да иако не говорим добро руски, да ћу предавања одржати на руском језику јер би ме било срамота да у Великој, братској Русији говорим енглески. Добио сам дуг аплауз. Сваког дана, увече, по завршетку дневног програма, била је

заједничка вечера са све полазнике семинара. Домаћини су ме често прозивали да нешто кажем. Ја сам, са разлогом, похвалио њихова стручна и научна достигнућа али сам и рецитовао Пушкина и Љермантова. То је било, за њих, још једно изненађење. Дефинитивно изненађење је било када сам се укључио у дискусију која се односила на руску историју и руску књижевност.

Поред осталог, питао сам их да ли знају ко је одредио и потписао границу између Русије и Кине. Нису знали. Упознао сам их да је то 1728. године урадио саветник цара Петра Великог, гроф Сава Владиславић, Србин из Херцеговине. Испричао сам им и да је гроф Владиславић једном приликом у Стамболу купио црног дечака, роба. Схвативши да је то бистар дечак довео га је цару Петру као поклон. Цар је дечака прихватио, дао му име Ханибал Петровић, школовао га и црни роб је постао руски официр и оженио се у Русији. Његов прунук је био највећи руски песник Пушкин.

После свега наведеног био сам у центру пажње на семинару. Домаћини су на крају рекли да им је веома дрго што су чули моја предавања али да им је још драже што је то показао Србин који искрено воли Русију и руски народ. Сада један од домаћина пише извештај о мом боравку у Уфи, у часопису који се зове "Поле зренија" (Видно поље).